
Ś. p. lic. Jan Stawarczyk, profesor Uniwersytetu Warszawskiego

Collectanea Theologica 21/2-3, 167-168

1949

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

dużo cennego materiału historycznego, filologicznego i egzegetycznego (zwłaszcza jeśli chodzi o krytykę tekstu). W licznych artykułach i czasopismach naukowych, w wykładach uniwersyteckich i w dyskusjach na posiedzeniach naukowych (Zmarły był członkiem Warszawskiego Towarzystwa Naukowego i współpracował z Warszawskim Instytutem Orientalistycznym) przejawiał gruntowną znajomość przede wszystkim zagadnień biblistycznych, jak również oryginalność poglądów. Wśród biblistów polskich cieszył się zasłużoną powagą. Był członkiem komisji, opracowującej tekst Biblii Wujka. W poznańskim wydaniu tejże Biblii jest autorem wstępu (wydany oddzielnie jako monografia p.t. Wstęp ogólny do ksiąg Starego Testamentu, Poznań 1928) i opracowania księgi Hioba, którą opatrzył cennym komentarzem. Zmarł, mając lat 66.

Ś. P. LIC. JAN STAWARCZYK

profesor Uniwersytetu Warszawskiego

W roku 1944 zmarł sterany przeżyciami podczas wojny profesor filologii biblijnej na Wydziale Teologii Katolickiej U.W., ks. Jan Stawarczyk. W roku 1918 został powołany na tworzący się wówczas Wydział Teologii Katolickiej w Warszawie i tu prowadził początkowo wykłady zleczone hebrajskiego, aramajskiego biblijnego i greckiego (Koiné), a w roku 1920 został mianowany profesorem filologii biblijnej.

Śp. profesor ks. Stawarczyk należał do najwybitniejszych hebraistów i judaistów polskich. W swej niewielkiej, ale bardzo gruntownej pracy z zakresu języka hebrajskiego, opublikowanej pt. *Studia filologiczno-krytyczne z zakresu hebraiki* (Warszawa 1920), wypowiedział się za nowoczesnym poglądem na rozbudowę pnia hebrajskiego, zajmując oryginalne stanowisko co do

praw fonetyki hebrajskiej. W swych badaniach językowych nad tekstami biblijnymi uwzględnił szeroko krytykę tekstu, przez co bardzo upraktyczniał te badania. Oprócz literatury biblijnej śp. ks. Stawarczyk był wybitnym znawcą literatury rabinistycznej, a także literatury neohebrajskiej. W szczególności sposób interesował się mistyką żydowską (Kabałą). Opanowawszy jeszcze w latach szkolnych język żydowski (żargon), był w całym tego słowa znaczeniu uczonym judaistą i znawcą spraw żydowskich. Toteż przez szereg lat zajmował stanowisko eksperta tych spraw w Ministerstwie Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Pod wpływem prac znanego epigrafika hebrajskiego Marka Lidzbarskiego, z którym się zaprzyjaźnił, i pod wpływem badań nad językami grupy aramajskiej, a przede wszystkim nad należącym do tej grupy językiem mandajskim, zajął się zagadnieniem Mandaizmu i w publikacji pt. Zagadnienie mandajskie i próba jego rozwiązania (Warszawa 1935) obalił tezę o zależności podstaw Chrystianizmu od Mandaizmu. Prowadził również badania nad językiem i literaturą Karaimów.

II. Ubyli z grona myślicieli katolickich za granicą:

ANTONIN D. SERTILLANGES O. P.

(1863—1948)

A. D. Sertillanges należał do szeregu najwybitniejszych filozofów i myślicieli obozu katolickiego. Odznaczał się żywością zainteresowania współczesnymi problemami. Dzieła jego „La philosophie morale de St.-Thomas“ i „Saint-Thomas“ 2 t., „Le christianisme et les philosophies“, zjednały mu duże uznanie i w obozie przeciwnym. Został członkiem Akademii Fran-